

izhaja vsak torek, četrtek in soboto. — Cena: Za celo leto 36 K, za pol leta 18 kron, za četrt leta 9 K, za 1 mesec 3 krone. Posamezna številka stane 40 vinarjev. Na pismene naročbe brez pošiljave denarja se ne moremo ozirati. Naročniki naj pošiljajo naročnino po poštni nakaznici. Reklamacije glede lista so poštne proste. Ne frankirani dopisi se ne sprejemajo. Na dopise brez podpisa se ne ozira.

NOVA DOBA

Uredništvo in upravnništvo se nahaja v Zvezni tiskarni v Celju, Strossmajerjeva ulica št. 3. Oglasi se računajo po porabljenem prostoru in sicer: za navadne oglase po 20 v od 1 mm, za poslana, naznanila občnih zborov, naznanila o smrti, zahvale itd. 50 v od 1 mm, za reklamne novice med tekstom 2 K od vrste, Mali oglasi (največ 4 vrste) 4 K. Pri večkratnih objavah popust. Rokopisi se ne vračajo. Telefon št. 65.

IZDAJA IN TISKA ZVEZNA TISKARNA V CELJU. ODGOVORNI UREDNIK VEKOSLAV SPINDLER.

Pripravljajmo se na občinske volitve!

Na zborovanju JDS 23. III. v Celju je predsednik stranke dr. V. Kukovec podal zanimivo poročilo, iz katerega posnemamo sledeče:

Vprašanje občinskih volitev je ena najresnejših stvari. V mnogih občinah že po 5—6 let ni bilo volitev. Kontrola v javnih zastopih pa je najno potrebna. Če hočemo priti v red, moramo najprvo napraviti red v občinah. Posebno pri nas na meji, kjer je bilo veliko občin v nemškutarskih rokah, je to življenjsko vprašanje države.

Pravijo nekateri, da bi se volitve v občinah ne smele vršiti prej nego državni zbor ne sklene novega volilnega zakona. To je sicer idealno, pa če bi se na to čakalo, bi trajalo še bogve kako dolgo. Čakati pa ne moremo in ne smemo, silijo nas neurejene občinske razmere.

Pod predsedstvom deželne vlade je posebna komisija izdelala principe, na katerih naj stoji nov volilni red, in jih predložila v odobrenje osrednji vladi v Beogradu. Ta je potrdila sledeče principe:

Volilna pravica bo splošna, enaka in tajna s proporcem, to je s sorazmernim zastopstvom vseh struj oz. strank. Stranke torej pridejo v poštev, zato je indiferentnost v današnjih dneh nekaj nemogočnega za onega, ki se loče v javnem življenju udeleževati. Človeška družba je razdeljena v več struj, vsi ne moremo pod en koš. Demokratična stranka, če je prevzela krmilo v državi, se ne more odreči vplivu v občinah.

Razpis občinskih volitev za Slovenijo stavlja Demokratično stranko pred usoden položaj in je od vloge strank morabit za dolga desetletja odvisen razvoj razmer v državi. Seveda je stranka s tem tudi prisiljena orientirati se na vse strani in odločiti se za taktiko nasproti drugim strankam, predvsem pa v lastnih vrstah. Če bi si na trenutno še tudi ne mogli priti popolnoma do jasnosti za vse slučaje, za mesta in za deželo, za narodno čiste in narodno mešane kraje, pride mo pa lahko in moramo priti vsaj do nekaj splošnih smernic postopka. Toliko je menda nedvomno, da bi bilo najslabše, ako bi sklenili nič storiti, ampak prepustiti vprašanje slučajni rešitvi. Najmlajši državljani mora razumeti, da taka brezbržnost ne more biti koristna narodu, ki se ni združil slučajno, ampak vsled zmage ideje samoodločbe in demokratične zoper nemški imperijalizem. S tvorbo, ki je kolikor toliko priznana na svetov-

nem razsodišču v Parizu, se gotovo nismo na cilju razvoja, ampak se isti še je prav začne in je pač verjetno, da bo ta razvoj v veliki meri sledil organizacij edinic — občin. Prihodnost ne more biti dobra, če bodo občine dobili v roke vsled brezbržnosti meščanstva narodno ali, kar je isto, državno indiferentni činitelji, kakor se je zgodilo pred kratkim pri volitvah v italijansko komoro, kjer so prodrle internacionalne smeri, ker je meščanstvo ozlovoljeno in utrujeno prepustilo volišča le socialistom in klerikalcem. Najslabše bi torej bilo roke križem držati, ker utegne sicer biti kmalu prepozno upati, da se naše družabne razmere kmalu zboljšajo. Z indiferentnostjo bi pa tudi pokazala naša družba, da je bila vse prosta laž in hinavščina, če smo slavili praznike osvoboditve od tujega jarma. Če se sedaj ne bode v občinah uveljavila z izvolitvijo mož, ki vedo, kaj hočejo, zdrava smer, tem težje bode pri volitvah v državni zbor doseči izvolitev dobrih poslancev. Če se pa ljudstvo samo izloči od odločilnega vpliva na svojo usodo, zakaj nismo ostali potem rajši pod Franc Jožefovim absolutizmom!

Imamo še zmiraj ljudi, ki bi iz neke prirojene komoditete najrajši slišali geslo sluge ali kako podobno geslo nadstrankarstva, h kakoršnemu je vzgojil čas svoje Tržačane in se iz iste strani od naših rojakov iz zasedenega ozemlja k nam zanaša. Tudi v »Slov. Narod« se je pred kratkim oglašil nazor za združitve meščanstva proti socialnim demokratom, kar je pač le bolj zavrnitev »Najprejeve« zahteve, da morajo občine postati socialistične. Zdrava misel, ki v teh zahtevah tiči, je ta, da bodo morali občinski zastopi v vsakem slučaju poznati brez krivice na katerokoli stran kot vodilno načelo stvarnost v oskrbovanju občinskih poslov, ki so gospodarski posli in globoko segajo v žep davkoplačevalcev in v zasebno gospodarstvo. Ne bojim se pa socialnih demokratov v občinah sploh in verujem, da je ljudem te stranke pripisovati dobro voljo in sposobnost sodelovati v občinskih zastopih v marsikaterem vprašanju celo koristnejše nego osamljenim meščanskim zastopnikom. Če bi socialni demokrati, češar pa ne verujem, kandidirali, zlasti ob meji v mestnih občinah naši državi neprijazne, tujerodne sodruge, našlo bode meščanstvo seveda moč upreti se takl nevarnosti za našo konsolidacijo. Če bodo pa vsled splošne volilne pravice dobili delavci razne občinske zastope v svoje roke, vezani bodo s tem vživeti se v naloge te vrste zastopstev, ki jih državna oblast ne bode smela pustiti zlor-

biti v izključno korist enega sloja, ker bodo tudi kmet in obrtnik v socialistični občini znal varovati svoje pravice. Da bi se socialistična stranka, če bi sploh to bil njen namen, n. pr. v Mariboru smela koristiti v glasovi tujerodcev, ki imajo po mirovni pogodbi pravico optirati za avstrijsko ali nem. državljanstvo, volilni red ne bi smel nikakor pripustiti. Če bode pa socialna demokracija v ostalem nastopila na lastno pest, ne preostane po mojem mnenju nič drugega, nego da napremo vse moči, da prodre na drugi strani demokratska smer s programom državne edinstvenosti jugoslovanske. Brez vsakega nepotrebnega cepljenja sil! To se mi zdi nujna narodna potreba!

Če nadalje začrtamo svojo pot, smatram, da je jasno, da morajo vsi narodni in demokratični činitelji nastopiti složno zoper ljudsko stranko kot klerikalno stranko, bodisi v Sušteršičevi ali reformirani izdaji, bodisi pod imenom kmečke ali kakoršnekoli enake zveze. Ta stranka je v našem državnem zboru odrekla vladi sredstva za gospodarstvo v državi. Ne le odrekla, celo razpravo je onemogočila, češar ni upala niti pri vojnih kreditih na Dunaju. Kdo ji more zaupati, da bo postopala drugače v občini, na kateri slovi država? Seveda ima ta stranka še v mnogih občinah na deželi pričakovati uspehov, naša skrb mora biti, da jih bo kar najmanj, da ojačimo vsaj po svoji moči demokratično smer, ki bode v ogromnem ostalem delu države brez dvoma v večini. Če bi demokratska smer v naših občinah, vsaj v važnejših, prodrla proti stranki, ki se obrača proti edinstvenosti države, bil bi to srečen dogodek za narod in državo. V tem oziru ne more biti dvoma, kako je nastopati demokratičnim volilcem, katerekoli barve, zložno zoper klerikalizem!

Mnogo smo morali zadnje čase brati po časopisih, da tudi samostojna kmetijska stranka in narodnosocialna stranka odrekata demokratični opravičenosti obstanka. Mi pa vidimo, da se v Srbiji celo združujejo prejšnje organizacije samostalne, napredne in liberalne stranke v skupno demokratsko stranko in izdaja se baš program te stranke za vso državo. Slovenci smo že letos februarja v Serajevem takorekoč položili temelj k ti stranki v zvezi s strankami iz prejšnje banovine in Bosne. Bil bi pač narobe svet, če bi se danes v Sloveniji le za korak umaknili pred komurkoli. Ni danes dvomljivo, da želimo, naj se uveljavijo demokratični naši prijatelji tudi narodnosocialne in samostojne kmetijske smeri in bode jim naša organizacija gotovo šla na roko, kjer se bode šlo zoper

klerikalne nasprotnike državne edinstvenosti. Tudi ni dvoma, da v nobeni slovenski občini ne moremo pristati na to, da se pri volitvah občinskega zastopa ne uveljavljajo naši pristaši, demokratični činitelji.

Ali bodo omenjene organizacije, ki se še niso v vsi jasnosti izživele, tako da še ne vemo zmiraj, ali so tudi izrazito politične ali le stanovske in strokovne, nastopale povsod ali le tu pa tam z lastnimi kandidati, prepustimo njim. Da se uveljavijo v gospodarskih zastopstvih po najboljših možeh, je gotovo primernejše, nego da se omejujejo na opozicijo. Tudi v občinskih zastopih bode delo uspešnejše, če so tam močne večine z jasnim programom dela, akoravno bode tudi manjšinam pripadla važna vloga. Vsekakor treba v občinske odbore poslati najboljše ljudi, ki se priznavajo k edinstveni državi ne le z jezikom, ampak po celim svojim mišljenju in dejanju. Da se to doseže, je naloga organizacij demokratske stranke širom Slovenije.

Fin. komisar I. SATLER.

Draginja.

(Vzroki, posledice in pobijanje.)

(Dalje.)

Z ozirom na to je za zmernost cen o sobite važnosti načelo, da se vse potrebščine ljudstva gotovega kraja pokrijejo s pridelki in izdelki dotičnega kraja samega in se porabljajo za pokritje potrebščin drugih krajev le v kraju proizvajanja in neporabljeni in nepotrebni proizvodi. Danes se na račun tega načela veliko greši, pri čemer pade odgovornost seveda zoper ta razne špekulante. Te ti pokupijo predčasno velike množine raznega blaga ter ga prodajo v druge kraje, s čimur povzročijo pomanjkanje tega blaga v poznejšem času v kraju produkcije, ki ga mora naročiti zopet nazaj iz oddaljenih krajev, kamor se je stekalo v skladišča velikih trgovcev. Blago je napravilo dvojno pot, tja in nazaj, in ima z ozirom na to tudi dvakrat ali trikrat višjo ceno, nego bi jo imelo pri doslednem izvajanju zgornjega principa. Mislim tukaj predvsem na živila.

Kar se tiče uvozne carine, je ta nepravičena, kakor smo zgoraj omenili, te tedaj, če je domača produkcija, ki se jo hoče štiti, povsem zadostna za pokritje lastne potrebe. Druga nego takega blaga uvozna carina ne sme podražiti. Proti temu načelu se je dosti grešilo s tarifi srbskega carinskega zakona, ki se je uvedel za vse kraljestvo Srbov, Hrvatov in Slovencev, ki se pa danes potrebam

MILOŠ ŠTIBLER:

Pri srbskih kmetovalcih v Šumadiji.

(Dalje.)

c) V razgovoru z zadrugarji.

Pogovarjal sem se seveda najprej o zadrugi. Zopet nisem vedel, ali sanjam, ali je istina, ko vidim, da morem z vsakim zadrugarjem razpravljati o vseh najmanjših podrobnostih zadruga. Vsak se zanima za vse, vsak natančno pozna ustroj zadruga in vsak ti jasno razloži prednosti združnega dela in koristi, ki mu jih zadruga donaja. Spomnil sem se nazaj v naše slovenske zadruga razmere. Če bi vzel skupaj 100 načelnikov kmetov slovenskih kmetijskih zadrug, pa bi jih med njimi tudi pet ne našel takih, da bi se mogel v vseh združnih stvareh z njimi tako pogovarjati, kakor se da pogovarjati z vsakim članom vinogradarske zadruga v Banji. V Sloveniji pa zadruga tudi nima v prvi vrsti namena vršiti gospodarske naloge! Tako je!

Jako zanimivo je število članstva. Skoraj vse, kar ima vinograd v selih Banja in Lipovac, je že v zadrugi. Seveda sami kmetje. Razum kmetov imata pravico pristopa samo še učitelj in du-

hovnik. Duhovnika so enkrat izključili iz zadruga, ker je začel nekaj spletkariti. Pozneje je zopet prosil za vstop in ko je dalje časa z mirnim življenjem dokazal, da hoče složno sodelovati, je bil nanovo sprejet. V celem je bilo pred vojsko 138 članov. Na vojsko jih je odšlo blizu 100, a jih je padlo 30. Med padlimi so bili že štirje v činu »kapetana« t. j. stotnika! Dva sta imela kmetijsko, dva pa samo »osnovno« toraj ljudsko šolo. Zopet en dokaz, kako razumen in inteligenten je šumadijski kmet.

Iz nadaljnjih razgovorov z zadrugarji sem posnel, da je vseskozi udomačena nova mera. Govori se o hektarih, arih, metrih, litrih. Le izjemoma se govori še o »jutrih«, o oralih. Vsaka beseda in vsako dejanje dokazuje, kako silno je kmet vnet za napredek, za nove in boljše naprave. Zopet ogromna razlika med srbskim in našim kmetom.

Nad vse zanimivo je bilo, ko so se kmetje začeli razgovarjati o vladni krizi, ki je nekaj dni poprej v Beogradu izbruhnila. V selu Banji gotovo še niso vedeli za nijedno podrobnost krize, ker so poštne razmere v notranjosti Srbije seveda še zelo nepovoljne. Naši kmetje v Banji so znali samo to, da je kriza iz-

bruhnila. In kaj so rekli? Tožili so, kajki so to ljudje v Beogradu, ki vladajo državo. Sedaj delajo krize, ko še niti meje države niso določene; ko se še ne ve, kaj nameravata Rumun in Italijan; ko je v državi sami še vse neurejeno, železnica, pošta itd. Tako so se moške razgovarjali in jaz sem jim bil zelo hvaležen, da sem imel priliko spoznati njihovo bistroumnost tudi od te strani.

Omeniti moram še slepega zadrugarja Sreten Dukića. Na guslarje me je spomnil, dasiravno ni imel »gusle«. Govoril je resno in razumno, kakor vsi ostali zadrugarji, ki so bili prisotni. Ko smo se razgovarjali, kako so Švabi za časa okupacije gospodarili in ko so tožili, koliko so Švabi odnesli vrednosti, tedaj je slepi Dukić povedal, da so Švabi v suhem denarju pobrali ljudem v selu Banji 127.000 dinarjev in odnesli brez nadomestila. »Slep sem in drugoga ne morem delati, pa sem povpraševal in si vedno zapomnil, koliko so nam suhega denarja pobrali.«

Zelo me je tudi veselilo, ko sem videl, kako dobro se razume srbski in slovenski kmet. Petovar je govoril svojo prleško slovenščino in Srbi seveda svojo srbsčino in najlepše so se razume-

li med seboj. Začel sem paziti in sem videl, da imata slovenski in srbski kmet skoraj skozinsko popolnoma enake izraze, ki se nanašajo na kmetijsko gospodarstvo in na vsakdanje življenje. Navedem le kratko vrsto popolnoma jednakih besed: Brat, sestra, mož, žena, deč, zet, mačeha, nevesta, nečak, pastorka, roditelj, svat, sin, sirota, tast, stric, snaha, unuk, babica, brodar, vojniki, gospodar, gost, drvar, pastir, protivnik, prijatelj, pomagač, tat, učitelj, junak, kovač, kolar, kopač, kotlar, kočijaš, lopov, lečnik, častnik; družina, duša, društvo, zadruga, zakon, zbor, žalost, vladá, vrsta, glava, glas, dom, država, govor, oko, pamet, ped, pljuča, pleče, smrt, pogreb, pozdrav, pomoč, prst, prsa, razum, rana, sloga, sluh, služba, soba, zid, stvar, streha, sušica, telo, teme, črevo, uho, usta, izba, izum, ime, jednako, jezik, jetra, ključ, koža, koleno, korist, krasta, krv, krivica, kuhinja, laž, lice, mir, molitva, narod, noga, nos, obraz; plug, stroj, srp, kosa, baklja, bič, bokar, britva, veslo, vile, vlak, vrata, vreteno, vrt, vrč, gorivo, žlica, okov, panj, peč, polica, polje, pomije, prag, puška, ravšina, rešeto, sablja, sedlo, slika, splav, sukno, uzda, igla, iskra, kamen, klada.

primerno tudi predrugačije in omiluje. Predno se določijo uvozni carinski tarifi, je treba imeti natanko statistiko o lastni potrebi in dejanski produkciji ter v pogled v gospodarske razmere, iz katerih se lahko sklepa na možnost dvignjenja lastne produkcije v gotovih gospodarskih panogah na nivo obstoječe potrebe. Srbski avtonomni tarifi, ki so bili na slepo uvedeni za ozemlje, glede katerega niso bile preskušene zgornje premise, so rodili pri nas veliko draginjo in so postali nemogoči.

Predstoječa izvajanja bi nam naj bila podala v glavnih točkah vzroke današnji draginji. Posledice, ki jih je rodila draginja, so različne za razne sloje. Na eni strani je povzročila draginjo neizmerno bogastvo in koncentracijo kapitala z vsemi dobrimi in slabimi posledicami, a na drugi strani pahnila v revščino in obup one sloje, ki jim že pred vojno ni bilo življenja preveč rožnato: uradništvo in delavstvo. Koncentracija kapitala je pač koristna, ker zbuja proizvodnjo, vpliva na razvoj industrije in pospešuje trgovino, a socialno pravična ni, ako se je izvršila potom odiranja revnih slojev in ne z asociacijami v združnem smislu. Razlika med proletarijatom in kapitalisti, med katere smemo šteti vse trgovce, večje posestnike in producente v večjem obsegu, je postala med vojno večja nego kedaj poprej. Ako pravičnica oddaja premoženja ne napravi tej razliki potrebnega korekta, potem se bode vlekla skozi desetletja in povzročevala strastne razredne boje. — Vladalo bode nezdravo gospodarsko razmerje med proletarijatom in kapitalizmom, ki bo skušal svojo moč nad gospodarsko slabim, kateremu ne bode moglo splavati na površje. Mesto demokratične dobe z enakostjo, bratstvom in svobodo, nastala bode kapitalistična doba z gospodarsko sužnostjo.

Kakor je rodila vojna in od nje povzročena draginja na tisoče bogatašev, tako je napravila na drugi strani na milijone revčkov. Med te slednje spadajo predvsem uradniki, delavci in mali posestniki ali obrtniki. Med proletarijat v pravem pomenu te besede pa spada danes uradništvo. Skozi celih pet let je pritiskala draginja z najhujšo silo k tom uradništvu, ki si med tem časom ni moglo niti trenutke oddahni. Komaj danes dovoljene draginjske doklade, ki bi bile pustile uradništvu do oddiha, je že jutri absorbiralo povišanje cen. To se je dogajalo s tako doslednostjo, da je bilo gotovo, da so od vlade za uradništvo določene draginjske doklade namenjene pravzaprav le verižniku. Uradništvo je pehalo in — upešalo telesno in duševno. Današnje uradništvo je le še senca uradništva izza predvojnega dobe, je le še karikaturna pravega uradništva v žalostni metamorfozi, spremenjeno duševno, telesno in moralno. Plače so se potrojile — cene pa so se podesetorile. Kje je sedemkratna razlika? Nekaj na boljšem so delavci, ki so si s stavkami izsilili znatno zboljšanje gospodarskega položaja, a tudi med njimi, zlasti v družinah z visokim številom drobnih otrok, vlada gorje. Vsi ti poznajo dobre čase le še iz spomina na predvojno dobo. A tudi ti spomini ne oživljajo, niso več prijetni, nego zbujaajo je bol v obupa polni duši revčka. Nessun maggior dolore che ricordarsi del tempo

klin, kolo, korbač, koš, kresalo, lopata, mera, metla, meh, mlin, motika, nož, krma, šiba, jastreb, jegulja, ječ, jelen, junica, krava, tele, bik, kljun, koza, kokoška, kuna, labud, lisica, maslo, mašč, mačka, med, meso, miš, mleko, muha, ovca, prase, puran, rep, riba, roj, svila, sir, slama tica črv, uš, vime, gnjat, goveda, dlaka, živež, žaba, zver, drob, buha, gavran, glista, žezlo, delo, žulj, zvezda, zima, zlato, zapoved, veter, vino, vihar, voda, vožnja, gnezdo, gnoj, gora, grm, grom deblo, dim, dno, dlan, žetva, žito, zemlja; dan, noč, zelje, drva dren, vrba, višnja, bukva, breskva, bor, hrast, jagnjed, zločin, znoj, zrak, javor, jagoda, jasen, kolač, knjiga, klas, kava, jutro, jezzero, lan, konoplja, led, ledina, leto, lipa, livada, loj, luč, mah, malina, matica, miva, nesreča, nedelja, nebo, mladost, okno, seno, otava, paša, pena, pogača, požar, potok, potres, praznik, pohvala, prah, priroda, prostor, psovka, red, reka, riž, rosa, svet, selo, smola, smeh, smrad, sneg, sramota, strah, testo, cvet, hrana, hvata, čelo, čeljust, šala, čudo, šuma. In tako bi se dalo napisati še stotine v slovenščini in srbsčini popolnoma enakih besed. Koliko pa je potem takih besed, pri katerih je razlika prav malen-

felice nella miseria, pravi Dante. Največjo bol zbuja v bedi spomin na srečne dni! In teh spominov, te boli je danes dosti.

Največje zlo je prizadala draginja in nje posledica, lakota, otrokom in neorastli mladini. Koliko teh nedolžnih bitij je leglo že zbog lakote v prezgodnji grob in koliko od onih, ki še danes bulijo v svet, jih nosi še pečat prezgodnje smrti? Mladina je naš up in naša nada, njej pripada bodočnost! Kaka bode bodočnost človeštva pri nas, kjer je lakota vsadila v organizem mladine kal prezgodnje smrti?

Posledice draginje so torej usodopolne in vlekle se bodo kakor rudeča nit skozi celo sedanjo generacijo. S telesom upeša tudi duh in komaj bo že danes našti med inteligenco, ki že spada davno med proletarijat, človeka z zdravim, od lakote prizanešenim telesom in temu primerno zdravim dušo. Predstavninstvo razumništva je uničeno telesno in nosi že vidne znake duševne propadlosti. Zdi se, da nastopa doba duševnega mrtvila in splošne degeneracije. V vojni so muze utihle, poštenost je podlegla nepoštenosti in sebičnost je zadušila nesebičnost, nad katero slavi zmago slavje ohoji Mamon. Vse to zlo je rodil militarizem, ki ga imenuje Tolstoj »Koren zla«. Ta mož je s proroško dušo gledal v bodočnost in svaril človeštvo pred militarizmom, ki je izvršil v zadnjih letih svoj grozni bakanal. Njegove nauke (brošuro »Koren zla«) pa je zadel anatema državne oblasti in čitati se jih je smelo le naskrivaj kakor Kristusov evanجيل v prvih dneh krščanstva v katakombah. Bili smo željni okušati militarizem, da smo kot z zavžitjem prepovedanega sadja se navzeli spoznanja med dobrim in slabim. In to spoznanje nam je danes popolno. (Dalje sledi.)

Naredba vlade glede dobrovoljcev.

Ministerski svet je podpisal naredbo o dobrovoljcih. Po tej naredbi ima vsak dobrovoljec ali njegova rodbina pravico do državne podpore. Kdor je trenutno brez sredstev, dobi od vlade takoj primerno svoto denarja, obleko, hrano in obuvalo. Prošnje je vlagati preko pristojnega poveljništva na ministrstvo za socialno politiko, odnosno za prehrano. Po tej naredbi imajo dobrovoljci, kakor tudi invalidi prednost pri oddaji državnih služb, kakor tudi pri oddaji železniških restavracij, kantin in butejev. Ta prednost jim je zagotovljena za tri leta. Dobrovoljci, uradniki in častniki imajo pravico, da se jim vojaška leta vračunajo v državno službo; dijaki-dobrovoljci imajo prvenstvo pri oddaji študentskih; obrtniki in trgovci, ki so bili dobrovoljci, dobe od države brezobrestno posojilo za daljši rok. Dobrovoljci-poljedelci dobe: borci po pet hektarjev, a neborci po tri hektarje rodovitne zemlje v last po načrtu ministrstva za agrarno reformo. Tak dobrovoljec mora sam obdelovati zemljo. To zemljišče se ne more zadolžiti, niti odtujiti svojemu prvotnemu namenu. Država preskrbi dobrovoljcu potrebno živino za tri leta. Za izvršitev te naredbe se je ustanovil poseben odsek za dobrovoljce pri ministrstvu za socialno politiko, kateremu

kostna! Ni torej prav nič čudnega, da se Srb in Slovenec tako hitro razumeta. Nekoliko vaje je treba, da se navadi uho na različni naglas in gre. — Gre med prostim narodom celo veliko ožje kakor med šolanimi, ker imajo slednji še vse preveč umetno vstvarjenih besed, ki prostemu narodu manjkajo. Prosti govor je vsled tega mnogo bližji prvotnemu skupnemu jeziku, nego bolj razviti govor knjižnih narečij.

Poslovlili smo se od zadrugarjev, ki nameravajo prihodnje leto posejiti Damacijo in Slovenijo, in smo se zopet napotili v Aradščelovac. Za vasjo smo si ogledali še pokopališče. Vsak grob ima svoj mramornati spomenik, na mnogih vidimo zastave in sicer bele, črne in rudeče. Kaj pomenijo te zastave? Oličaj je, da se sedni dan po pogrebu razobeš na grobu zastava in sicer bela ne ženjenemu, črna oženjenemu in rudeča vojaku. Zastava ostane na grobu toliko časa, dokler je veter in dež popolnoma ne uničita. Pri tej priliki smo tudi zvedeli, da se na vsaki hiši razobeš črna zastava, ako je v hiši kdo umrl. Črna zastava ostane na hiši štirideset dni.

(Dalje prih.)

Silvestrov večer

Celjskega Sokola 31. decembra ob 20. (8.) uri v gornjih prostorih Narodnega doma z vezelnim sporedom. Udeležimo se ga vsi!

bo interministrialni odbor posvetovalni organ. V tem odboru bodo zastopani ministrstvo vojne, ministrstvo za agrarno reformo, za prehrano, za socialno politiko, za poljedelstvo, za trgovino in za notranje. Temu odboru predseduje minister za socialno politiko. V Zagrebu, Ljubljani, Sarajevu in Splitu bodo imenovani posebni referenti za dobrovoljce. Dobrovoljci se naj takoj organizirajo v pokrajinske zveze in te zveze tvorijo glavno zvezo z vsjo kraljevino. Pravila teh dobrovoljskih društev odobri ministrstvo za socialno politiko. Dobrovoljci so dolgo čakali, vendar so dočakali, da je končno vlada vendarle vzela v roke rešitev njihovega vprašanja. Čudno je, da se je pri tem popolnoma pozabilo na številne politične preganjance; vendar bi se bilo to vprašanje lahko rešilo istočasno z dobrovoljskim vprašanjem. Nadejamo se, da bo vlada še popravila to, kar je zamudila.

POLITIČNE VESTI.

V vprašanju valutne reforme je nastala nekaka stagnacija v razgovorih v Beogradu. Finančni minister Veljkovič se trdovratno upira mnenju finančnih strokovnjakov glede zamenjave kron za dinarje in hoče enketo za vsako ceno prepričati, da je treba z ozirom na dobrobit naših financ zamenjati po ključu 1:4. Za ugodno zamenjavo krome sta se toplo in odločno zavzemala ministra dr. Kramer in Pribičević, Veljkovičevo stališče pa so zagovarjali celo nekateri hrvatski ministri. Na zahtevo ministrov dr. Kramerja in Pribičevića je min. svet sklepanje odgodil za čas po praznikih, da lahko posamezni ministri tačas stopijo v stik s svojimi somišljeniki v ožji domovini. Veljkoviča so samo pooblastili, da vodi neobvezne dogovore z »Narodno banko«, ki naj izda nove bankovce. O načinu zamenjave pa bo sklepal min. svet šele v prvih dneh januarja.

Novo trgovinsko pogodbo z Avstrijo z dodatki vred, ki so se sklenili v Beogradu, je podpisal na Dunaju minister Kristan v imenu naše vlade.

Istrani proti politiki svojih zastopnikov. 125 voditeljev podjarmljene Istre je izdalo na svoje zastopnike v Nar. predstavništvu oklic, v katerem ostro graja njihovo strankarsko politiko, katero uganjajo v starčevičanskem klubu. Posebno graja tudi dr. Laginjo, ki se je zavzemal za Radiča, znanega prijatelja Italijanov.

IZ KOROTANA.

Mal potres so čutili 22. t. m. ob 6'12 uri zvečer v Svetivasi na Koroškem. Zemlja se je tresla 3 sekunde dolgo precej močno.

Za potovanje na Koroško v okr. glavarstva Borovlje, Velikovec in v občine, ki spadajo pod okr. glavarstvo v Slov. Gradcu, je poleg predpisane izkaznice treba še posebnega dovoljenja, za katero treba prositi pri politični oblasti svojega bivališča.

»Med in mleko« v Celovcu. Naš državljani je dobil od svojega sorodnika — Nemca iz Celovca pismo, v katerem stoji med drugim: »Kako se nam tu godi, ni mogoče popisati. Nimamo ne premoga, ne drv, ne moke, ne mleka, ne mesa. Kruh sicer dobivamo, pa tak, da ga niti svinje ne jedo. Vsa moja rodbina je bolna...« Srečna Avstrija!

MARIBORSKE NOVICE.

Mariborski dvorec je kupil naš goriški rojak Starec za 2,500.000 K. Tako je prešla ta zgodovinska stavba v slovenske roke.

Umrl je 27. t. m. faktor Cirilove tiskarne v Mariboru g. Edvard Jonas v 61. letu starosti. V tiskarni je bil uslužben 44 let.

Planinski ples se vrši v Mariboru dne 1. svečana 1920 v gornjih prostorih Narodnega doma. Odbor ima namen, nuditi svojim prijateljem na tem plesu poseben užitek. V to svrhu vabi vse c. gg. vinogradnike, da se udeležijo razstave vin iz našega Spod. Štajerja. Da se pa ta razstava omogoči, naj vpošljejo vsi, ki se je nameravajo udeležiti, od vsake vrste svojih najboljših vin nekaj butelk, opremljenih z etiketo, na kateri je razvidno ime vinogradnika in vina ter letnik na trgovca g. Ellinger Armin, Maribor, Magdalenski trg. Obenem prosimo priložiti vsaki pošiljati račun, da ga moremo poravnati. Mariborska podružnica SPD.

Sokolstvo.

Žalec. Telovadno društvo »Sokol« v Žalcu priredi dne 31. tm. v Roblekovih dvoranah svoj običajni Silvestrov večer s prijaznim sodelovanjem pevskega zbora »Dramatičnega društva«. Na vspredu je enodejanska veseloigra »Malomestne tradicije«, petje mešanega in moškega zbora, skupine sokolskega naraščaja, kupleti, polnočni govor in alegorija. Med posameznimi odmori igra godba. Sedeži pri mizah po 5, 4, 3 in 2 kroni. Začetek ob 20. uri. Posebna vabila se ne bodo razpošiljala, zato vabi tem potom k obilni udeležbi Odbor.

Celjski odsek Savinjske podružnice Slov. plan. društva priredi v soboto, dne 10. prosinca 1920 ob 20. uri v vseh gornjih prostorih Narodnega doma v Celju planinski ples.

CELJSKE NOVICE.

Visoka gosta. V soboto zvečer in v nedeljo sta se mudila v Celju gg. minister za trgovino dr. A. Kramer in predsednik želarne vlade v Ljubljani dr. Gregor Žerjavič.

Mestna hranilnica v Celju. V soboto 27. tm. dopoldne je vladni komisar mestne hranilnice razpustil dozdajni upravni odbor in je začasno imenoval sosvet, obstoječ iz pet članov. V sosvetu so gg. dr. Kukovec, dr. Kotnik, Prekoršek, dr. Krančič in 1 soc.-dem. zastopnik. V soboto popoldne je novi sosvet prevzel posle mestne hranilnice, posluje pa seveda le dotlej, dokler novi občinski odbor po izvršenih obč. volitvah ne imenuje novega upravnega odbora.

Celjski športni klub se je v nedeljo 28. tm. ustanovil. Predsednikom je izvoljen gosp. bančni uradnik Oskar Černelc. Upamo, da bo klub znal sčasoma tudi v našem občinstvu zbuditi ono zanimanje za šport, ki je v Celju kot važnem centru tujkega prometa nujno potrebno.

Celjski športni klub. Prva odbo-rova seja je danes 30. dec. ob 8. uri zvečer v rdeči sobi Narodnega doma.

Poročil se je v Celju 28. tm. g. Ferdo Čeplak, nadporočnik-dobrovoljec z gđ. Gizo Pinter.

Nedeljska predstava »Dramatičnega društva v Celju«, burka »Sladkosti rodbinskega življenja«, je pod režijo našega ljubega znanca g. Povheta zopet sijajno uspela in dala tudi igralcem, ki žrtvujejo svoje proste ure narodnemu delu, lepo zadoščenje s tem, da je bilo gledališče natlačeno polno. Ogromno število ljudi sploh ni več dobilo vstopnic in kaže se, da postaja gledališče za naše razmere premajhno. Čujemo, da skuša pridobiti naše dramatično društvo tudi mariborsko gledališko osobje za večkratno gostovanje na našem odru. To bi bilo zelo pozdravljati že iz razloga, da se da našim vrlim igralcem, ki to niso po poklicu, nekoliko oddiha.

Namesto venca na grob umrle gđc. Marije Kopačeve je tvrđka R. Diehl podarila za slepe vojake 50 kron.

Objave Občeslovenskega obrtnega društva v Celju. Redne člane opozarjamo, da pride v najkrajšem času 100 kg. mizarskega kleja in več vagonov železja (štirioglatega, okroglega, ploščnatega, vlečenega železa, žice in žebličkov). Tudi se nadajamo v najkrajšem času več vozov premoğa. Vse to blago se bo razdeljevalo po lastnih dobavnih cenah le med redne člane društva. Obrtniki, ki toraj še niso v društvu organizirani, naj prijavijo kar najhitreje svoj pristop. Pristopnina znaša enkrat za vselej 20 K, redna članarina mesečno 4 K. Redni letni občni zbor se vrši dne 1. svečana 1920, na kar že danes opozarjamo. Isti dan priredi društvo prvi slovenski obrtniški ples v Celju v vseh gornjih prostorih Nar. doma, ter je tozadevno sestavljeni odbor zelo marljivo na delu. Plesne vaje za obrtniški ples se pričnejo takoj po Novem letu. Kdor se jih želi udeleževati, naj to nemudoma prijavi v brivnici g. Ivana Kapusa na Kralja Petra cesti. Običajni obrtniški sestanek prihodnji četrtek odpade zaradi Sokolske prireditve v Narodnem domu povodom Silvestrovega večera.

Splošna gospodarska zadruga za Slovenijo, podružnica Celje je na 1. občnem zboru dne 27. tm. izvolila sledeči odbor: Predsednikom: Martin Kovač, nadkomisar fin. str., blagajnikom: Franjo Pavlinič, železniški uradnik, odbornikom: Alojz Jerše, žel. prožni mojster, Franc Strupl, trgovec, Slavko Bezenšek, mestni ekonom, Jakob Šribar, gostilničar, Franc Kovač, delavec. Vpisovanje članov se vrši pri gosp. Janku Bovha, trgovcu s papirjem, Celje, kralja Petra cesta.

Zasebno uradništvo v Celju in okolici opozarjamo, da se je ustanovilo tukaj konzumno društvo splošne gospodarske zadruge za Slovenijo in že začelo poslovati. Prvo blago (krompir) se je delilo že 29. tm. med zadržnike. Delež znaša 50 K, pristopnina 4 krone. Zasebnemu uradništvu temu priporočamo pristop k imenovanemu društvu. Društvo zasebnega uradništva za Slovenijo, krajevna skupina Celje. Društvo slovenskih odvetniških in notarških uradnikov v Celju.

Sveže meso. Splošna gospodarska zadruga za Slovenijo, podružnica Celje razpisuje dnevno oskrbovanje svojih članov s svežim mesom potom javnega natečaja. Ponudbe s točno navedbo vrste in cene mesa naj se izvolijo vpsolati do 6. prosinca 1920 tačasnemu predsedniku Martinu Kovaču, Celje, Cankarjeva cesta 11. Sedanje število včlanjenih družin: 80.

Podpora invalidu. Invalidna Zveza je invalidu Andreju Tavčarju v Celju od avgusta do decembra t. l. v štirih obrokih podarila 412 K za priboljšek.

DNEVNE NOVICE.

Proti verižnikom in tihotapcem.

Da se čim bolj stopi na prste tej golazni v naši narodni državi, je — kakor čujemo — minister za notranje zadeve namenjen izdati naredbo, s katero se vsaki osebi, uradniku ali privatniku, ki v bodoče naznani kak slučaj verižništva ali tihotapstva, prisodi polovica blaga, ki je bilo namenjeno veriženju, in poleg tega polovica denarne kazni, ki jo bo moral plačati verižnik ali tihotapec.

Učiteljstvu in veroučiteljem. Od 10. decembra 1919 ugotavlja in nakuže službene prejemke ljudsko- in meščanskošolskega učiteljstva ter pristojbine za pouk veroučitelja ne več deželno knjigovodstvo, temveč knjigovodstvo deželne vlade v Ljubljani, (Bleiweisova cesta, levo, pritličje soba št. 3), kamor se je obračati v svrhu reklamacij. Izplačila se nakazujejo potom poštnočekovnega urada v Ljubljani, blagajničnih čekov knjigovodstvo ne izdaja; toliko v vednost, da ne bo osebnih potov glede izplačila. Zadnji čas so se pač nekatera nakazila radi kolekovanja in preselitve urada zakasnila, v bodoče bo poslovanje točno in redno.

Odbor akademikov za Jadran. Dne 11. tm. na sestanku akademikov zagrebškega vseučilišča se je konstituiral gornji odbor v svrhu, da organizira propagando proti imperijalističnim aspiracijam na naše kraje, kateri ležijo ob Jadranu. Pri tej priliki je bila poslana regentu Aleksandru Brzójavka: Zagrebška vseučiliška omladina s svo-

jega shođa dne 11. decembra pozdravlja energični Vaš nastop za naša prava in se najsvečanejše zaklinja, da bode neuklonljivo vztrajala na braniku naših pravic ob Jadranu, kakor tudi naše teritorijalne celokupnosti.

Begunci iz Primorja se zadnji čas mnogobrojno vračajo domov. Zadnji mesec jih je odšlo 3 do 4000. Tekom prihodnjega meseca se izvrši uradno šteje vseh beguncev v Sloveniji. Ceni se jih na 15000.

V proslavo Masarykove sedemdesetletnice je tudi poljedelska kreditna banka za Češko darovala en milijon kron v dobrodelne in kulturne namene.

Kolekovalo se je v Sloveniji po dozdajnih informacijah za 300 milijonov kron bankovcev, dočim jih je bilo pri žigosanju še 500 milijonov.

TRGOVINA, ORBT IN NARODNO GOSPODARSTVO.

Izid letošnje vinske letine v Sloveniji in kupčijske razmere. Letošnja vinska letina je v Sloveniji (Štajersko-Kranjsko) kvantitativno vobče povsod nepričakovano neugodno izpadla; kvalitativno pa še dokaj dobro, izvzemši navadne črne vrste, ki pozno odganjajo in pozno dozore. Še septembra je kazalo primerno ugodno, toda vsled oktobra nastopivšega mraža in deževnega vremena je pričelo grozdje naenkrat močno gniti in odpadati, tako, da so bili vinogradniki primorani, hitro vse potrgati, da vsaj nekaj rešijo. Pridelek se je vsled tega skrčil približno na polovico lamskega, ponekod celo na četrtino. Po 12. oktobru trgano grozdje je imelo po Dolenjskem in sednjem Štajerskem 13,5 do 14,5% (črna), belo pa povprečno 15 do 16% in boljše bele vrste (silvanec, burgundec, rulandec) 17 do 20% sladkorja po klosterneburški moštni tehtnici; kisline pa sorazmerno s sladkorjem od 7 do 11 odtisoč. Potemtakem bodo imeli razviti mošči, odnosno vina povprečno 8,5 do 9, oziroma 10 do 12% (volumnih odstotkov) alkohola. Toraj bodo vina iz boljšega, skrbno sortiranežja in pravilno spravljenežja grozdja glede dobrote še lamska prekosila, zlasti ko izgube še nekoliko preobilne kisline. V ljutomerskem okraju je kvaliteta še boljša. Kdor je dobil pravočasno sladkor za cukranje mošta in je tega kipečemu moštu dodal, si je svoj pridelek znatno izboljšal. Potrebno bo pa vsckakor nadaljnje in pravilno ravnanje z letošnjim moštom, zlasti z onim iz gnilega in blatnega grozdja. Prvo pretakanje bo treba izvršiti takoj, ko mošt burno prekipi in se glavna godlja sesede, v kateri je poleg galice, žvepla in blata tudi mnogo vinskih dobroti kvarljivih gliv. S tem, da se ta godlja predčasno odstrani ter da pride še kipeči mošt z zrakov v dotiko, pokipi potem še bolj in hitreje, ne da bi na moči kaj izgubil ter se vinski okus znatno izboljša. Vsled majhnega pridelka se je cena staremu vinu dvignila in tudi za mošt se zahteva v ljutomerskem že sedaj 8 do 10 kron, v ljutomerskem okraju celo 12 do 14 kron za liter. Ker so cene tudi v drugih tuzemskih in inozemskih kronovinah tako bajne in ker so tudi prevozne razmere še jako nezanesljive in komplicirane, se vinske kupčije povsod prav slabo razvijajo. Nekoliko zmernosti in popustljivosti v tem trgovskem oziru bi bilo pač želeti. — F. Gombač.

Redna pomorska zveza se je s 1. decembrom t. l. aktivirala med Baltimore, Neapljem in Trstom. Tozadevno obvestilo je interesantom v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

RAZNE VESTI.

Čehoslovaki za bolne otroke na Dunaju. Po nalogu predsednika Masaryka je čehoslovaška vlada odposlala 15 vagonov premoğa za dunajske otroške bolnice.

Velika železniška nesreča. Na mali slavonski postaji Saš na progi Sisak-Brod je 24. tm. eksplodiral ekrazit, naložen v tovornem vlaku. Učinek je bil strašen. Proga je na 100 metrov povsem razrušena, Sprevodnik in strojevodja sta bila takoj mrtva in je še več drugih žrtev.

Novo ekspedicijo na južni tečaj pripravljajo za mesec junij. Preleteti hočejo ledene gore, ki oklepajo južni tečaj in ostati potom brezličnega brzójava v zvezi s civiliziranim svetom.

Iz katoliške cerkve izstopil je železniški minister čehoslovaške republike pater Izidor Zahradnik in se je 23. tm. poročil.

Karl Habsburg še vedno straši. Iz Budimpešte poročajo, da se je vrnil tja zaupnik bivšega cesarja Karla princ Windischgrätz.

V Sibiriji se nahaja še vedno 150.000 ogrskih in 12.000 avstrijskih ujetnikov.

Zadnja poročila

Clemenceau hvali jugoslovensko junaštvo.

Berlin, 28. dec. (LDU) »Berliner Tageblatt« javlja iz Rima: »Tribuna« prinaša odstavek iz govora francoskega min. predsednika Clemenceauja o reškem vprašanju. V tem odstavku, ki ga uradni italijanski dopisni urad (Agenzia Stefani) ni objavil, poveljuje Clemenceau junaštvo Jugoslovenov, ki so imeli večje žrtve kot Italijani. Italijanski listi izražajo »bolestno« začudenje nad tem govorom.

Demonstracije italijanašev proti Wilsonu.

Split, 27. dec. (LDU) Pri javni zabavi, prirejeni od italijanašev dne 22. tm. v gledališču, je prišlo zopet do običajnih sovražnih manifestacij proti zaveznikom, zlasti proti Ameriki. Proslavljala sta se admiral Millo in d' Annunzio. Slišali so se pa klci: »Abasso il brigante Wilson! (Doli z razbojnikom Wilsonom!).

Arnavti napadli naše predstraže.

Beograd, 27. dec. »Politika« javlja iz Podgorice: Po zanesljivih poročilih iz Skadra so razbojniške tolpe arnavtskih plemen napadle naše predstraže. Vodil jih je italijanski častnik. Razbojniki so bili odbiti.

Zopet 3 dni ustavljen osebni promet.

Ljubljana, 29. dec. Obratno ravnanje južne železnice javlja: Od vstetega 30. dec. do vstetega 1. jan. bo osebni promet zopet ukinjen in bodo vozili le naslednji vlaki: oba ekspresna, oba italijanska (Ljubljana-Logatec), osebna vlaka 32 a in 37 a na progi Zidani most-Ljubljana, vlaka 60 in 63 na progi Ljubljana-Borovnica. Pripomni se, da je v Nem. Avstriji ukinjenje osebnežga prometa na južni železnici, ki je bilo prvotno nameravano le do 28. dec., podaljšano do vstetega 1. januarja 1920.

Državni kancelar dr. Renner potuje.

Beograd, 28. dec. (LDU) »Politika« javlja: Nemškoavstrijski državni kancelar dr. Renner odpotuje 7. jan. v Prago, kjer bo nadaljeval že v Parizu započeta pogajanja s čehoslovaškim ministrom za zunajne zadeve dr. Benešem. Pogajanj se udeleži tudi naš minister za rube in šume Kristan, ki je po dvadnevem bivanju na Dunaju odpotoval v Prago. Dr. Renner ostane v Pragi 4—5 dni, sredi januarja 1920 pa pride v Beograd, da se pogaja z našo vlado o gospodarskih odnošajih med Avstrijo in našo državo.

Vpokojenje generalov na Bolgarskem.

Beograd, 27. dec. (LDU) Načelnik bolgarskega generalnega štaba Merazov je odstopil. Vsi bolgarski generali so vpokojeni. Položaj je sedaj v Bolgariji tak, da bo vlada prisiljena, proglasiti izredno stanje. Pri seji komunistov je nek častnik vrigel bombo, ki je ubila 5 oseb.

Kuga.

Varšava, 27. decem. (LDU) Iz Lvova poročajo, da je v Kamiencu Podolskem izbruhnila kuga;

Odsek za preskrbo blaga v Njujorku.

Beograd, 27. dec. (LDU) Minister za izhrano je v Njujorku osnoval odsek, ki ima nalogo, nakupovati in izvažati blago za oskrbovanje našega kraljestva.

Nadaljevanje boja proti boljševikom.

Berlin, 28. dec. (LDU) »Voss. Zeitung« poroča iz Rotterdam: Po vesteh iz Londona so se Estonci in Litvanci odločili skupno nadaljevati boj proti boljševikom.

Za tiste, ki imajo ujetnike v Franciji.

Ljubljana, 29. dec. (LDU) Sorodniki vojnih ujetnikov, ki so na Francoskem, se pozivljajo, da naznajo takoj predsedstvu deželne vlade v Ljubljani ime in priimek, rojstni kraj, pol. okraj in starost ujetnikov.

Glasovi o Reki.

Vel. Bečkerek, 28. dec. (LDU) Budimpeštanski listi javljajo iz Pariza, da bode Reka neodvisna država pod protektoratom entente. D' Annunzio pa izjavlja, da bo Reko branil do zadnjega diha.

Zopet atentat na irskega podkralja.

Dublin, 28. dec. (LDU) Reuterjev urad poroča: Danes dopoldne je bil na stanovanju irskega podkralja zopet poskušen atentat. Ubit je en častnik straže ter eden izmed 12 napadalcev. 4 osumljene osebe so aretirane.

Junak D' Annunzio govori!

Berlin, 28. dec. (LDU) »Voss. Zeitung« javlja iz Lugana: Po zadnjih vesteh iz Reke je d' Annunzio sklenil, kratkoma odkloniti predloge italijanske vlade: Samo reški prostovoljci morejo pomagati reški stvari do zmage. Zato hoče vztrajati do zadnjega.

Prevoz ententinih čet skozi Nemčijo.

Pariz, 28. dec. (LDU) Vrhovni zavezniški svet je v seji v soboto razpravljal tudi o stanju pogajanj z nemškimi vojaškimi oblastmi glede prehoda zavezniških čet, ki itrajo zasesti ozemlja, v katerih bo ljudsko glasovanje. Zavezniki zahtevajo dnevno 6 vlakov, čemur pa Nemčija iz tehničnih ozirov ne more ustreči.

Nova naredba o regulaciji izvoza živil.

Beograd, 27. dec. (LDU) Podpisana je naredba o regulaciji izvoza živil iz našega kraljestva. Vse prejšnje naredbe izgube veljavnost.

Dotični, ki je na Božični dan pri deveti maši v Marijini cerkvi na koru dežnik zamenjal, naj ga takoj odda Vrazov trg 1, drugače bo imel lahko neprijetnosti, ker je znan.

Imate bolečine! V obrazu? v celem telesu? Vaše mišice in žilci Vam odpo-vedujejo? Poizkusite pravi Fellerjev Elza Fluid! Bodete se čudili! 6 dvojnatih ali 2 veliki steklenici 24 K.

Alli trpite na počasni prebavi? Na slabem apetitu? Zaprtju? Proti temu pomagajo prave Fellerjeve Elza-kropljice! 6 škatlic 12 K. Prava, želoec krepujoča švedska tinktura 1 steklenica 10 K, omot in poština posebej a najceneje.

Evgen V. Feller, Stubica dolnja, Elza-trg št. 356. Hrvatska. 1599 E 15-1

Ivan Ravnikar Celje

**kupuje po najvišjih
dnevni cenah:
laneno seme,
suhe gobe,
in vosek.**

104-105

Tvrđka Robert Diehl

izpolnjuje žalostno dolžnost in naznanja, da je njena bivša dolgoletna zvesta uradnica, gospodična

MARIJA KOPAČ

zasebnica

dne 26. decembra preminula.

Blag ji spomin!

CELJE, 29. decembra 1919.

"LASTNI DOM"

registrirana kreditna in stavbena zadruga z om. zav.

V CELJU

sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po tri in pol od sto

Zaloga tu- in inozemskega manufakturnega blaga.

Karol Vanič, Celje

Prešernova ulica št. 15.

FERDO ČEPLAK
 nadporočnik - dobrovoljec
 in
GIZA PINTER
 poročena
 Celje, dne 28. decembra 1919.
 1679 1

Gospod išče za takoj sobo v središčni mesta. Drogerija Sanitas. 1676 1

Postrežnica se išče za dopoldanske in popoldanske ure. Drogerija »Sanitas«, Celje. 1676 1

Iščem v najem pekarijo, naslov: Albin Ribisl, Vojnik pri Celju. 1671 2-1

Učenca

s primerno šolsko izobrazbo, sprejme 1677 drogerija Sanitas, Celje. 3-1

Naznanjam, da imam

pristine prtene
klobase na prodaj.
Ant. Pleterski, Celje
mesarija pri Zamorcu
Ljubljanska cesta. 1680 1

Na prodaj srednje težka kobila, izvrstna za vsako delo, težko vožnjo in kočijo, ter manjši in srednje veliki prasci za plemo in zakol. Naslov: Celje-Gaberje 21. 1678

Išče se priden, pošten in trezen hlapec h konjem proti dobri plači ter hrani in pi-jači, ali brez iste, oženjen ali ne. Naslov: Celje-Gaberje št. 3. 1678 1

Parfumerijsko blago

posebno za lekarnarje in drogistice v največji, bogati izbiri; različne pomade, puder, kremo za lice in za roke, pasta za zobe, parfume, brilantine, oja-izdelke, zaponke za lase, potrebščine za britje, krtače in glavnike po najnižjih dnevni cenah na veliko pri

M. Jünker, Zagreb 37
Petrijska ulica 3/III.
1566 6-5 Telefon 19-96.

Miši, podgane, stene in ščurki ter ves mrčes

mora poginiti, če se uporabljajo moja preizkušena najboljša in povsod hvaljena sredstva. kakor: Za poljske miši 6 K, za podgane in miši 6 K, za ščurke 7 K, posebno močna tinktura za stene 6K, uničevalec moljev 5 K, prašek proti mrčesu 5K, tinktura proti ušem pri ljudeh 4 K, mazilo za uši pri živalih 3 K, prašek za uši v obleki in perilu 4 K, tinktura proti mrčesu na sadju in zelenjavi (uničevalec rastlin) 3 K. Pošilja po povzetju **Zavod za eksport**

M. Jünker, 85-83
Zagreb 37, Petrijska ulica 3.

GOSTILNA "BRANIBOR"

priporoča cenj. gostom najboljša domača vina ter vsak čas toplo in mrzlo kuh njo.

Za obilni obisk se priporoča
A. Robek.
244 104-77

Stavbena in galant. kleparska obrt
A. Jošta nam.

Franjo Dolžan

243 104-80
Celje, Kralja Petra c. 8
(nasproti „belega vola“)
Prevzema vsa v to stroko spadajoča dela. Postrežba točna in solidna.

Fran STRUPI, Celje

Zaloga stekla, porcelana, svetilk, ogledal, okvirjev in raznovrstnih šip.

Prevzeteje steklarskih del

Kralja Petra cesta

251 52-44

Vinko Kukovec

stavbno podjetje in trgovina z lesom
Čava št. 22 pri Celju

Posestvo na prodaj:

12 oralov zemljišča v dobrem stanju, 3/4 ure od železniške postaje. Natančneje se izve pri Majeri v Trnovljah pri Celju. 1666 3-2

Karbidne svetilke in okrogli gorivci

se dobijo pri tvrdki **Konrad Potzner**, kleparski mojster, Celje, Ašker-1665 čeva (Vrtna) ulica. 3-3

Garje, sibečico, kraste, lišaje uniči pri človeku in živini mazilo zoper srbečico. Brez duha in ne maže perila. 1 lonček za eno osebo 6 K. — Po pošti 7 K poštne prosto. Prodaja in razpošilja s pošto **lekarna Trnkóczy v Ljubljani, Kranjsko.** 615 34-59

Ivan Dečko, Celje

kupuje laneno seme, vosek, strd in prazne sfeklenice v vsaki množini ter po najvišji ceni. 1627-22

Franc Tašker klepar v Celju

Za Kresijo (Vodnjaška ulica 7)

Sprejemajo se v točno izvršitev vsa stavbena in galanterijska kleparska dela kakor tudi vsa v stroko spadajoča popravila.

1253 18-13

Prva in edina slov. trgovina usnja v Celju

Naznanjam, da sem otvoril v Celju, Gosposka ulica št. 26 trgovino usnja. V zalogi imam vse vrste usnja v veliki izbiri in najboljše kakovosti lastnega izdelka, kakor tudi drugih domačih tovarn. Najboljša prilika za nakup! Trgovci in čevljarji, oglejte si zalogo. — Sirove kože kupujem po dnevni ceni. Za obilni obisk se priporočam.

Marko Banko, Celje, Gosp. ul. 26

1582 8-8

Hotel „Pri belem volu“

v Celju, Kralja Petra cesta
Prvovrstna kuhinja, najboljša vina in vedno sveže pivo. Sobe za tujce na novo urejene. — Postrežba solidna. Za obisk se priporoča **Drag. Bernardi.**

Knjigarna, umetnine, muzikalije

Zaloga papirja, pisalnih in risalnih potrebščin na debelo in drobno.

Izdelovanje vseh vrst čevljev od priprostih do najfinejših po dnevni cenah 46 104-93

Rud. Zontič
Celje (blizu kolodvora)
Kocenova ulica št. 2.

Gostilna Plevčak

Gaberje
priporoča svojo izvrstno toplo in mrzlo kuhinjo ter najboljša, pristno domača vina.
240 52-44

NAZNANILO.

Slav. občinstvu naznanjam, da sem spremenil naslov gostilne pri »Lastovki« v gostilno pri „Jugoslovanu“

Karol Loibner, Celje

priporoča
špecerijsko blago ter vsakovrstne barve za obleke, s katerimi si lahko vsakdo barva vsakovrstno blago sam.
243 104-80

„Pension“

Gregorčičeva ulica št. 11,
fina domača hrana, cene nizke. Abonnement v hiši in zunaj hiše. 1668 2-2

Sedlarska in tapetarska delavnica

IV. Strelec
Celje, Samostanska ulica št. 16.
245 104-77

Stole, žimnice, razno pohištvo in tapetniške izdelke ima v zalozbi:

Marija Baumgartner
Gosposka ulica 25.
Naročila se izvršujejo točno in solidno.

Kupujem okrogel les za žago,

na storu ali na žago spravljen ali drugače po dogovoru. 1474 10-6
M. Vrečko, Polzela.

Vedno

na novo dobiva veletrgovina **Stermečki v Celju** v velikanskih množinah sukno, kamgarn in hlačevino za moške obleke, volno cefir, modrovino in pisano tkanino za ženske obleke šifon, belo in in pisano platno za perilo in razno manufakturno objago, katero prodaja zaradi ogromnega nakupa po najnižjih cenah in ako še ne verjame, poskusite takoj, samo z enim nakupom, da se sami prepričate.

Veletrgovina in razpošiljalna R. Stermečki v Celju ima tudi velikansko zalogo gotovih moških, ženskih, deških in otročjih oblek, bluz, kril, hlač, čevljev, perila, denarnic, nogavic, robcev in na tisoče drugih predmetov, katere tudi prodaja po čudovito nizkih cenah in na zahtevo pošlje vsakemu ilustr. cenik. Vzorcev sedaj še ne pošiljam.

R. Stermečki v Celju.
214 52-45